

DJABEŁ

Wychodzi dwa razy na miesiąc.

Prenumeratę, listy, artykuły należy nadsyłać pod adresem: *Redakcja lub Administracja „Djabła“ Kazimierz Nr. 23.*

Rękopismów nie zwraca się, ale bywają niszczone.

Adres Redakcji i Administracji:
Kazimierz Nr. 23 w Krakowie.

W umieszczeniu ogłoszeń pośredniczy: *G. L. Daube & Comp. Central Annoncen Expedition Frankfurt a. M.*

Przedpłata kwartalna:

w Krakowie . . . . .złr. 1.—
z przesyłką poczt. złr. 1.15
w Niemczech . . . . .marek 2.

W rocznicę Listopadowej nocy.

(Chorał).

W dymie pożarów — w bratniej krwi kurzu

Sunał jęk straszny do niebios bram:

„Kędy ty jesteś Aniele stróżu,

„Coś ulgę w kłeskach przynosił nam?

„Marjo, Matko! Polski Królowo,

„Czyż dziatwy twojej nie kochasz już,

„Że u stóp Twoich, skarg naszych, słowo

„Upada martwe wśród życia burz?”

Taki jęk sunał z piersi narodu,

Zwałpiate serca popadły w grzech;

I szedł Duch zguby z grodu do grodu...

I śmierć zwiastował śpiącym — wśród strzech.

Zgnilce w mózg lali jad zatracenia,

Niszcząc w narodzie Ojczyzny cześć,

Braterską ręką truli sumienia,

By pod noż Moskwy baranów wieść!

Aliści Pan Bóg w krzywd łańcuch spojrział,

Uznał cierpienia za skruchy krztę...

I oto rodny ogień rozgorzał —

I pali w sercach zdrożności te.

Najświętszej Łaski widome ślady:

Zastyga w sile wstecznicstwa ruch,

Wstają do życia martwe gromady...

W obchodach Rocznicy budzi się duch.

A owej Łaski cudownym znakiem

Jest, że ucicha szatańska złość...

Ze jak brat z bratem — Rusin z Polakiem!

Zgniota w uścisku: niezgody kość!

Z dymem pożarów — z kurzem krwi bratniej

Nie dojdzie Boga skarg naszych głos,

Ale w miłości Jemu dostaniej:

Śmierci Ojczyzny zadamy cios!

Djabeł.

Co też to św. Mikołaj podłoży!...

(List otwarty).

Szanowny Panie Djable!

Ogarnięty jeneralną gorączką wybrałem się i ja do szacownego dra Kocha. Nadzieja przepelniła moje serce, a że jestem trochę gadatwy, więc na dworcu kolei zawiązałem z jakimś starszakiem rozmowę. Starszerek nader uprzejmy.

— Z kimże mam przyjemność?

— Jestem dr. N. M. A.

— A ja... św. Mikołaj.

— O!... Bardzo mi miło. A zkądże Pan Bóg prowadzi?

— Od dra Kocha.

— O!... Cóż pan dobrodziej tam porabiał?

— Ano co roku wam coś przywożę, więc i w tym roku chciałem tak samo. Mam lekarstwa.

Zacząłem starszaka badać i pocziwiec zwierzył mi się, że wiezie leki dla różnych osobników naszego społeczeństwa a między innymi:

Stańczykom (Morbus błaznicus) kwintesencję szkoły historycznej krakowskiej. Co dzień kropła.

Pseudo-postępowcom (Morbus scandalicus) takt, a prócz tego co drugi dzień kropła zimnej wody na łeb.

Rusinom (Morbus separatus) przekonanie, że Moskał jest zaborczywą Mongołem, który tak dobrze nas jak i ich chce połknąć.

Dyrekcji teatru (Morbus gliksonus) Modrzejewską.

Radzie miejskiej (Morbus magistratus) nowego prezidenta.

Doktorom bez pacjentów (Morbus goliatus) laseczniki cholery, które należy każdemu piątemu zdrowemu wstrzykiwać pod lewą łopatkę.

Adwokatom bez klientów (Morbus bezchlebius) agentów do klócenia spokojnych ludzi i wychwalania im procesów.

Krytykom (Morbus stronnicus) miłość sztuki prawdziwej i nie oglądanie się na ładne buziaki pań.

Redaktorowi pewnego „dzienniczka“

(Morbus aquilosus) dwie szczypty czystego sumienia.

Aktorom bez temperamentu (Morbus scenicus) kopyto, do którego się mają wziaść po natychmiastowym opuszczeniu sceny.

Aktorom z chmurą wielbicieli (Morbus kochanicus) przytułek na stare a sterane lata.

Mężom oszukiwanym (Morbus rogatus) radzi złapać lasecznika in flagranti lub też wpakować sobie kulę w łeb. Casus pascudus. Kończy się czasami śmiercią.

Starym pannom (Morbus bezchłopcius) posady furtjanek w klasztorach.

Młodym panienkom (Morbus podloticus) marzenia o zacczarowanych królewiczach i cukierki.

Wydostawszy dalej od św. Mikołaja tajemnicę szczenięcia powyżej wymienionych leków, mam zaszczyt oświadczyć, że założyłem klinikę na Przedpieklu. Porada darmo. Dla biednych specjalnie ulgi.

Dla Pana, Panie Djable, mam multum prenumeratorów.

Dr. N. M. A.

Fałszywym prorokom w Berlinie.

I w smutnej ziemi, gdzie nad wodą siną
Brzozy szmerają i wicher się skarży,
W ziemi żaloby, gdzie miłość jest winą,
A zbrodnia pieśni u swójskich otarży, —
W ziemi, gdzie dumnie nad dziejów ruiną
Garsie bohaterów stanęła na straży, —
Tam na mównię wszedł prorok zuchwały,
A naród słucha cichy, skamieniały.

I prorok mówi: „Ostróście się tłumy
„W błogosławione tuniki Heloty,
„I na kolana padnijcie bez dumy.
„Wielbiąc niewoli łańcuchowe spłoty,
„A jeśli nocą drzew namiętne szumy
„Spiewać wam będą o jutrzence złotej,
„Wy te rusalki przeklinajcie wieczorem,
„A rano wróćcie, lecz wróćcie z toporem!

„Dzikich szaleńców rozpasane stado
„Z śmiechem tryumfu zamknijcie w mogile,
„Bo oni wczesnie będą twarzą błądą
„Wielkiej przeszłości wspominać wam chwile—
„I stać zuchwale nad dziejów kaskadą
„Jak brzozy twardzi, dumne Termopile.
„A wy? Heloty! wam po dziejów kłesze
„Trzeba całować i lizać zwycięzce.

„O! wam nie wolno groźnym bluźnić bogom,
„Gdy z waszym grzbietem bież ich się zabawi,
„Gdy Jowisz nowy psa potraci nogą
„I śliną bryźnie lub jak żmiję zdławi,
„Bo chociaż zedrze wam skórę niedrogą —
„I z niej podnówek dla siebie wyprawi,
„To po męczarni rzuci pieniąż złoty
„Za bój, za nędzę, za łańcuch Heloty.

„O! wy nie płacicie, gdy wam się rozżali
„Rzewna tęsknota w niewolniczych duszach,
„A gdy w świątyniach krzyż złoty się zwali
„I obcy pacierz zadzwoni w uszach,
„Wy nie śpiewajcie o męczach ze stali —
„Waszych Mojżeszach i Machabeuszach,
„Lecz w beznamiętnej Helotów pokorze,
„Wleczcie łańcuchy i noście obrze!...”

Tak mówił prorok. A tłumy w zdziwieniu
Słuchały pieśni niewolniczej tonów,
Lecz w ich kurczowem ręk ścisnionych drzeniu
Widziały kłatwę i potęgę szponów.
Widziały orłów stojących w milczeniu
Na straży piskłat i powietrznych tronów,
A wtem głos dziki uleciał w otłoki:
„**Biada wam! biada! fałszywe proroki!**”

Władystaw Rabski.

Niektóre wyjątki z najnowszej komedji p. t. „Wybory”

granej w Krakowie d. 23. 24. 25 przez amatorów.

Akt pierwszy.

Występuje najprzód jeden kandydat do
brze zakonserwowany (zład konserwatysta,
konserwator) wczesany, z bardzo uprzej-
mym uśmiechem dla szerszej publiczności
i spowiada się tej publiczności, że go za-

poradne nie znają, bo dotąd nierzem nie jest
i nic nie zrobił. Za tę naiwną szczerłość
zgrupowanie całe bez różnicy przekonań
obspuje go burzą frenetycznych oklasków.

Następnie kandydat wymienia najpatry-
jotyczniejszy czyn, na jaki się zdobył, t. j.
że się urodził i że się **dobrze** urodził, bo
się urodził w Krakowie, co wywołuje gwał-
towną burzę, ale już nie oklasków, gdyż
wszyscy urodzeni za rogatkami Krakowa
uczuli się tem głęboko dotknięci. Nawet
obywatele podgórszy, mimo, że się urodzili
tak blisko Krakowa a przeto uważani być
mogą za ludzi dość dobrze lub dostatecznie
urodzonych, czują się dotknięci słowami
mówcy. Cóż dopiero mówić o tych, co się
dalej od Krakowa urodzili!

Po ucieszeniu się burzy kandydat zaczął
wylizywać, coży zrobił dla kraju, gdyby go
wybrano na posła. Naobiecował tyle, że
mowa jego przypominała powinszowania
noworoczne, w których dużo się obiecuje,
a nie nie daje.

Przy tej sposobności wydarzył się ar-
cy zabawny epizod. — Jeden z wyborców,
który przyszedł z zamiarem głosowania na
p. Sokołowskiego, a który nie znał ani p.
Sokołowskiego, ani p. Tomkowicza, słysząc
co ten obiecuje narodowi, był przekonany,
że to mówi p. Sokołowski, który jak mu
mówiono, miał to samo przyrzekac i bił
zapalczywe brawo p. Tomkowiczowi. Do-
piero, gdy kandydat oświadczył, że jest
konserwatystą i konserwatorem i jako taki
chciał zakonserwować krajowi ruiny szpi-
talne warjatów, spostrzegł pomyłkę i skon-
fundowany wyniósł się z sali.

Potem p. Tomkowicz między cnotami,
które go kwalifikowały na posła, wymienił
i to, że ma dużo czasu wolnego, czego p.
Sokołowski jako profesor i do tego gim-
nazjalny nie ma. Na dowód, że ma dużo
czasu p. Tomkowicz chciał sprezentować
zgrupowaniu wszystkie roczniki „Czasu,”
że jednak „Czasu” mają wszyscy już po
uszy i niejednemu „Czas” już kością w gar-
dle stanął, przeto tę część mowy przyjęto
ponurem milczeniem.

W ogólności mowa p. Tomkowicza miała
tyle humorystycznego żywiołu, że niewąt-
pliwie Anonim „Czasu” skorzysta z tego
i w najbliższej „kronice” z Krakowa przy-
toczy nam kandydalaną jego mowę dla roz-
weselenia czytelników „Czasu.”

Na omentarzu.

Maż jeden, o którym powszechnie wie-
dziano, że z żoną żył najgorzej — po jej
śmierci na pogrzebie — ukląkł na jej gro-
bie — złożywszy ręce: Wieczne odpoczy-
wanie racz jej dać Panie.

— Daj pokój, nie graj komedji, (sze-
pnał mu przyjaciel). Wszak wszyscy wiemy
żeś żył z nieboszczką jak pies z kotem.

— Właśnie dla tego proszę dla niej
o wieczny odpoczynek — bo wtedy dopie-
ro będę i ja miał spokój.

Gwałtu, co się dzieje!

Zalecając kandydata
Swego tem i owem,
„Czas” napisał, że brat jego
Zginał pod Miechowem.
Więc „Czas.” co pluć na powstanie,
Z rąci Tomkowicza
Dziś powstanie i śmierć w boju
Do zastęg policza. —
I chce, by kandydat jego
Z wyborów wypłynął,
Poczytuje mu za cnotę,
Że brat jego zginał!
Nam się zdaje, żeby lepiej
Pana kandydata
Zaleciło, gdyby sam był
Zginał zamiast brata.

A propos Dra Kocha.

1.

— Doktorze! moje płuca z niecierpli-
wością oczekiwały pańskiego powrotu z Ber-
lina. Cóż ta limfa Kocha?

— Znakomita w tuberkulach skórnych,
w tak zwanym wilku. — Jaka to szkoda
że pani nie masz wilka. Uleczenie bowiem
wtedy nie podlegałoby najmniejszej wątpli-
wości. — Wstrzyknęlibyśmy odrazu limfę
i za parę tygodni byłaby pani zdrową
zupelnie.

— Jeżeli jednak nie ma się tego wilka?
— Hm, w takim razie wyleczenie jest
bardzo problematyczne. — Przynajmniej do-
tąd nie było wypadku zupełnego wylecze-
nia. Być może jednak, że z czasem...

— Kiedy nas już nie będzie! — Dzię-
kuję za taką pociechę! Więć dajmy pokój
Kochowi i lecz mnie doktorze według star-
rej metody.

2.

Jeżeli odkrycie dra Kocha pokaże się
tak zbawienne w tuberkulach płuc, jak
skóry, to za lat kilkanaście Trawiata umie-
rająca na suchoty będzie ogromnym ana-
chronizmem. — Chyba, że koniec będzie
zmieniony a mianowicie w ten sposób, że
w akcie ostatnim zjawia się u umierającej
Trawiaty doktor Koch z wstrykawką,
zasczeczania Trawiacie limfę i ta po paru
kwadransach, uzdrowiona nagle, puszcza się
ze swoim najdroższym kankana.

3.

Śledztwo w sprawie morderstwa w wa-
gonie wykazało, że zamordowani na parę
chwil przed śmiercią rozmawiali o donio-
stych odkryciach dra Kocha, a jeden z nich
w zapale zawołał: teraz już śmierci oba-
wiać się nie potrzebujemy. — W godzinę
potem już nie żył i limfa Kocha mu nie
pomogła.

4.

— No i cóż pan mówisz na to odkry-
cie dr. Kocha?

— No, cóż? Nie będziemy umierać na
suchoty, to będziemy umierać na inne cho-

roby. Nie kijem go, to pałką. — Wynalezcie w lekarstwo na wieczyste usmierzenie śmierci — a wtedy powiem, żeście zuchy.

5,

List napisał Krupp do Kocha:
Miły panie Kochu!
Większy jest od wynalazcy
Bezdylnego prochu.

Suchoty zmiatały dawniej
Tyle ludzi z świata,
Ze kiep wobec nich, łaskawco,
Jest moja armata.

Dziś gdy one w grób nie będą
Słak trupa po trupie,
Świat zawoła: od przeludnienia
Broń nas panie Kruppie!

I armata moja wtedy
W większej cenie będzie,
I brać mogą więcej za to
Śmiertelne narzędzie.

A że tobie panie Kochu
Zawdzięczać to będę,
Więc zbuduję szpital z czaszek —
Dam ci go w arzędę.

Wspomnienia ostatnich dni.

W pamiętną i świętą dla nas sześćdziesięcioletnią rocznicę powstania 1830 roku odprawianem zostało solenne nabożeństwo w kościele OO. Dominikanów, w czasie którego O. Czesław, bernardyn, wygłosił słowo Boże. —

Gorzkim coprawda ale szczerem i głębokim patriotyzmem tchnące słowa kaznodziei nie przypadły każdemu do smaku!... A jednak tyle było prawdy, tyle uczucia w słowach kapłana — Polaka, że warto by je drukowane złotem literami rozpowszechniać.

W celu uczczenia przybyłych do Krakowa weteranów wojsk polskich z r. 1830-31 urzędowo staraniem prezesa komitetu opieki nad nimi p. Ksawerego Konopki obiad składkowy.

Przeszło 40 starszych zasiadło na miejscach honorowych — sierniega obok fraka — a dzielny prezes wygłosił powitanie i wniósł zdrowie starych wojaków. W słowach wzruszających wypowiedział, że tylko jedną myślą złączeni dojść kiedyś możemy do upragnionego celu. Do mowy szanownego prezesa możemy dodać tylko słowa poety: „Z szlachtą polską — polski lud!” Jesteśmy sobie wszyscy równi i równo pracujący dla dobra Ojczyzny!..

Wieczorem staraniem młodzieży akademickiej urządzono w sali towarzystwa strzeleckiego wieczorek ku uczczeniu nieśmiertelnej pamięci Adama. Niemordowany prezes p. Konopka i tu wygłosił słowo wstępne, które uważać można jako dalszy ciąg przemowy obiadowej.

W odczycie nie zapomniał p. D. o naszych Polkach i za to należy mu się słowo

szczerzego uznania. Z piersi matki wysłałszy miłość Ojczyzny, słusznie więc, że i o matkach naszych nie zapomniano.

Niech przykłady, jakie szanowny prelegent stawił przed oczyma, znajdą oddźwięk w sercach dzisiejszych Polek, a z pewnością możemy twierdzić, że ziemia nasza „jeszcze nie zginęła!”

W krypcie na Wawelu, gdzie spoczywają zwłoki wieszczki „powróconego cudem na Ojczyzny łono” zebrała się na nabożeństwie w smutną rocznicę jego zgonu licznie młodzież nasza. Jedną myślą wiedziona zapomniała o waśniach. Zapomnij młodzieży o nich na zawsze, a sprawdzą się słowa ukochanego Adama i „ruszymy z posad ziemię!” Jedność to ogromna siła, a nam tak potrzebna.

Rabin i jego uczeń.

Rzekł raz rabin do ucznia,
który wciąż miał boja:

„Zkąd to twoje tehrzostwo
i ta bojażń twoja?”

Bądź odważnym tak jak ja,
bać się nie potrzeba,
Bo nie stanie się złego
nic bez woli nieba!”

Kiedy Rabin tak mówił,
z domu koło drogi

Pies wybiegł i zaszczekał —
a rabin Rabin w nogi!

Zmykał co tchu — a za nim
ten, co niedowierzal

Niebu i bał się, uczeń
jego wydrdy biegał.

A kiedy już od brysia
byli spory kawał,

Rzekł uczeń: „czemu Rebbe
naukiś mi dawał

A sam w strachu zmykałes?
Mówiłeś mi przecie:

Że nic bez woli nieba
nie dzieje się w świecie?”

„Ny! tak, ja o tej prawdzie
wiem, — rabin powiedział —

Ale nie byłem pewny,
czy pies o tem wiedział “

Przed wyborem prezydenta.

Jutrzejszy dzień jest ważnym dniem dla mieszkańców Krakowa. Ojciec miasta mają z grona swego wybrać Prezydenta. Spora paczka pretendentów przechodzi z ust do ust i co chwila tak wzrasta, że kto wie, czy przed rozpoczęciem wyboru nie osiągnie liczby sześćdziesięciu!

Nie uważamy za stosowne wdawać się w krytyczny rozbiór wartości bądź moralnej bądź umysłowej dźwiganych na piedestał mężów — według zdania jednych: zasługi — według zdania drugich: niegodnych tego stanowiska.

Zapatorywania murzynów pod względem piękności ciała są wręcz przeciwne zapatorywaniu białych — czemużby i tutaj... ale

to sprawa osobistych poglądów — więc w sądy nie wdajemy się żadne — tylko twierdząc stanowczo, że pomiędzy pretendentami znajdują się ludzie bez zmayı, przystępujemy do wyrzeknięcia słówka, które nam sumienie dyktuje.

Były prezydent miasta dr. Ferdynand Weigel powinien według wszelkich praw słuszności objąć swe dawne stanowisko. — I zdobyte zasługi i charakter prawy i głośne imię w narodzie i znaczenie wspólną potęgą serca i rozumu dźwigające go nad poziom — a nareszcie i krywyda, która go spotkała skutkiem działania osobistych jego wrogów — domagają się tego czynu obywatelskiego od panów radców, którzy powinni w tym razie patrzeć bezstronnie na dobro miasta, znajdującego się pod wielu względami w bardzo krytycznym położeniu.

Nie naszą rzeczą przesądzać cudze zapatorywania. — Mówimy tylko to, co nam wewnętrzne poczucie sprawiedliwości wypowiedzieć nakazuje.

NA PLEBANJI.

Gospodyni. Jegomość, co to jest, że Antek nie przywiózł z poczty N. Reformy?

Ksiądz proboszcz. „Nowej Reformy“ już nie będziemy prenumerowali.

Gospodyni. A to dla czego?

Ks. proboszcz. Bo ksiądz biskup zakazał.

Gospodyni. E! gadaj sobie Jegomość zdrow. Myślisz, że uwierzę, uśmiechając się. Wieleż to już rzeczy ks. biskup zakazał — a jegomość go nie posłuchał. Przecież Reforma nie kobieta, żeby z tego jakie zgorzenie było! Głupich nie ma.

TREN.

Oj, koterja nasza chorą!

I poleży długie lata!..

Wzięli żydzi grosza sporo —

Djabli wzięli... kandydata!

SKROMNA UWAGA.

„Czas“ przyznał się nareszcie do niedoświadczenia, które reprezentuje. Innemi słowy udzielił sobie i stronnictwu delikatne „consilium abundi“.

No i rzeczywiście! Po cóż niedoświadczeni mają nami rządzić? Tyłu ich już było.

„Ite, missia vestra finita est“.

Przed obrazem Makarta.

Pani J. Ten obraz byłby prześliznym, gdyby tylko osoby nie były takie nagie.

Pani R. A czy to pani nie wie, że Makart maluje same tylko nieprzyzwoite obrazy?

Pani J. Doprawdy? A to ja o tem nie nie wiedziałam. Czemu oni tego nie drukują na afiszach? (do córki) Brońciu! Chodźmy ztąd.

Córka. Zaraz mameczko!

W Kijowie podczas galicyjskiego sejmku!

— Ach, ty proklaty! durak! swolocz! Chto-że ty breszysz? — Za chto my dawali rublja?... Ha?... W mordu tebia!

— **Otec Naumowycz.** — „Winowat wasze wysokorodje! Ktoże dumak! Metropolit był wsegda za primirenjem z Lachami — no Romanczuk... ach! Na pohybel wam, sukinsyny! Wasze prawoschoditelsstwo bijtie menia, kak Apuchtina!

Ciężkie czasy.

Czy się zwrócisz w lewo, w prawo, —
W tył lub naprzód rzucisz oczy —
To oglądasz się z obawą.
Czy gdzie bieda nie wyskoczy.
Wciąż ci stoi na pamięci,
Że los ciężki sprawia basy, —
Wszyscy krzyczą jak najęci:
„Ciężkie czasy! Ciężkie czasy!”

Swaty posłał raz idjota,
Trochę ślepy i kulawy,
Lecz, że dość posiadał złota.
Więc był pewny swojej sprawy.
Dziewczę — wprawdzie niezbyt młode —
Nie chcąc z losem iść w zapasy,
Poświęciło swą swobodę...
A wymówką: „ciężkie czasy“.

Srul, co chce obywatelem
Wolnym kraju swego zostać.
Wszystko łączy z jednym celem,
By mógł w górę wnieść swą postać.
Więc gdy mu się przy wyborze
Coś „przypadkiem“ da do kasy,
To przyjmuje... Wielki Boże,
Przecież takie „ciężkie czasy“!

Pan N. znany z ostrza pióra —
Gromowładny to dziennikarz,
Literacki, zwykły ciura,
Jakich często tu spotykasz.
Posłał w piekło przekonania.
W brew im działacze chce na masy,
No i tem się wciąż ostaniam,
Że dziś takie „ciężkie czasy!“

Już kataru czuję dreszcze,
I nie długo będę kichał, —
Czuję... wezmę w skórę jeże.
Gdy przeczyta to... pan Michał.
Skradłem tytuł — i do chleba
Tego dałem swej okraszy...
Wziąłem centy... Wszak żyć trzeba,
„Ciężkie czasy,“ „ciężkie czasy!“

Merkury.

Po której stronie prawda.

Zwolennicy „Nowej Reformy“ mówią, że kandydat „Czasu“ ośmieszył się swoją mową, tak — po prostu powiedziałwszy — zasypał się, że wielu zwolenników „Czasu“ usunęło się z tego powodu, aby się nie solidaryzować z owym blamażem.

„Czas“ znowu pisze, że wielu zwolenników, „Reformy“ zgorzonych skandalicznymi scenami i borbami, jakie stronnictwo „N. Reformy“ wyprawiało na sali, przestało przenieierać to pismo.

Po której stronie prawda nie wydajemy sądu — albowiem naszej Djabelskiej Mości zdaje się, że to wszystko co się dzieło w czasie wyborów i co dziś o tem piszą — to komedia wspólnie ułożona między „Czasem“ i „Reformą“ na korzyść ostatniej. „Czas“ od pewnego czasu, jak to zauważyliśmy, zaczął palić koperczaki do „Reformy“ a ostatnie wybory, coś nam wyglą-

dają na pierwszą „zapowiedź“ zbliżającego się małżeństwa. Gdyby ten staruszek był jej wrogiem, to najprzód byłby jej zręcznie — a każdy wie, jaki jest zręczny — podsunął p. Tomkowicza na kandydata, szepnąwszy przed wyborami przez jakie dziesiąte usta do ucha, że s. p. brat p. Tomkowicza zginął w powstaniu za Ojczyznę i naturalnie rozczuliłby patriotkę. Że zaś brat p. Sokołowskiego tego nie uczynił — nie przyszedłszy na świat pono — ergo p. Sokołowski nie miałby żadnej racji wstąpić do Koła polskiego — w imieniu postępowców, tylko p. Tomkowicz, który palnąwszy swoją nieśmiertelną mowę jako kandydat „Reformy“ byłby ją jak drugi Wallenrod zniszczył, pozabawiając prenumeratorów. To „Czas“ przewidywał, a jako pragnący pozyskać jej względy, użyłnie wybrał sobie p. Tomkowicza, aby wziąć i porażkę i jej skutki na swoje bary!

Powtórze: Gdyby on „Reformie“ nie sprzyjał — to nigdyby nie pozwolił na afiszach swoich, polecających p. Tomkowicza, namieszczać następującego wierszyka:

Jestem dobrze urodzony,
Mam pańskie maniere,
Wybierajcie mnie na posła
Bez pierwszej litery.

Nareszcie po trzecie: Nie byłby on tak szczegółowo w artykule po wyborach wymieniał, ile i w którym miejscu wyborczym miał głosów p. Sokołowski, a ile ich miał p. Tomkowicz, aby wykazać jasno i dobitnie, że wszędzie kandydat jego został okrutnie pobity.

Te wszystkie przysługi, mogące się komuś wydawać objawami ubytu mózgowego nas utwierdzają w przekonaniu, że Tempus rozgorzał — czemu się wcale nie dziwimy — bo „Reforma“ przystojna niewiasta — a że czasem powie coś takiego, co mu przyjemność musi robić, jakby szczer wahał się po starych jego piersiach — więc kto wie, czy w karnawale nie pójdzie za niego w nadziei, że wkrótce pogrzebie zamożnego starca, co daj Boże amen.

Z poznańskiego

otrzymaliśmy następujące pismo:

Kochany »Djable!«

Historyjka z dziejów kolonizacji opowiedziana w poprzednim numerze sprawiła u nas należyte wrażenie, tem więcej, że osoby smagane przez Ciebie znany wszystkie dokładnie. W opowiadaniu Twojem zasłył jednakże dwie pomyłki a mianowicie:

Po pierwsze: Majątek nie był wart pół miliona, lecz sto tysięcy talarów, a po drugie: cacy „Władzio“ układał się wprawdzie z komisją kolonizacyjną, w ostatniej chwili zjawiła się jednak znaczna osobistość, młująca szczerze Ojczyznę, która zbrodni owej nie dopuściła, nabywając majątek na swoją własność.

Aby ten rzeczywisty fakt nie uległ żadnej wątpliwości — czuję się w obowiązku uczynić niniejsze sprostowanie.

Z szacunkiem

Przyjaciel Twojego pisma

Józef..

(nazwiska nie umieszczamy).

PO WYBORACH.

— No i cóż? Pański kandydat, pomimo że dobrze urodzony, przypadł.

— Tak się stać musiało, bom głosował na niego.

— No i cóż ztąd?

— Ja bo już mam taki pech — mówiąc po galicyjsku. Niech pierwsze lepsze głupstwo w rękę wezmę — musi upaść.

— C. k. Policja skonfiskowała plakaty „Nowej Reformy“ o rządowym kandydacie.

— Był to zły omen, bo kandydat też został skonfiskowany in perpetuum.

KRAKÓW PARYŻEM.

Kraków dzisiaj ja powiadam
Bardzo wielkiej uległ zmianie,
Dziś krawcowe zwą się Mesdames,
A dawniej się zwały panie.

Kupowano dawniej zawsze
W polskim sklepie towar tani.
Dzisiaj Louvry i Bon Marche,
Są Mekką dla każdej pani.

Na wystawie elektrycznej
Wciąż francuskie słychać gwary...
Słowem, że się w Paryż śliczny
Zmienił dzisiaj Kraków stary.

List do p. Katza.

Jak widzę panie bracie, gorączkować zaczynacie! W nrze 20 naszego pisma umieściliśmy waszą korespondencję, w której zaznaczyliście szorstkie obchodzenie się p. Kasjera stacji kolei państwowej w Kalwarji z pątnikami wracającymi w dniu 4 Października b. r. z odpustu miejscowego do Krakowa.

Tymczasem po bliższym zbadaniu całej tej sprawy, przez naocznych świadków nam opowiedzianej, nabraliśmy przekonania, żeśmy w błęd przez was wprowadzeni zostali.

Pątnicy wracający wówczas z Kalwarji cisnęli się do kasy tak tłumnie, że dwie panie kupujące w tej chwili bilety tak były do okna kasy przyparte, iż żądały pomocy, w skutek czego p. Kasjer musiał wyjść z kasy i wezwać cisnących się do ustąpienia.

Ponieważ p. Kasjer jak nas zapewniali z największą uprzejmością odznacza się w urzędowaniu swem w obec publiczności — przeto uważamy za obowiązek przedstawić rzecz tę w właściwym świetle — a was upraszać, abyście nam nie donosili tego, czego nie widzieliście sami — lub z pewnych ust nie słyszeli.

Jan Wiórko, który przybył z rodziną z Lublina, gdzie pełnił obowiązki zakrystyjanu w kościele Powizytkowskim, znajduje się w rozpaczliwym położeniu i poleca się łasce i miłosierdziu publiczności.

Jan Wiórko był zmuszony ująć z Królestwa Polskiego, ponieważ nie chciał, jako unita, przyjąć prawosławia. Groziło mu zesłanie na Sybir. — Obecnie żona jego chorą obłożnie od siedmiu miesięcy.

W przyjmowaniu łaskawych datków pośredniczą redakcje pism miejscowych.

Główny magazyn broni i wszelkich przyborów myśliwskich

BOLESŁAWA GLINIECKIEGO

w Krakowie, główny Rynek L. 12

C. k. sprzeżacz prochu i saletry.

Ognie sztuczne salonowe i ogrodowc.

poleca
bron myśliwską

z pierwszorzędných fabryk angielskich, amerykańskich, francuskich i belgijskich.

Jedyny skład na całą Galicję

STRZELB

angielskich systemu „Hammerless” z fabryki „James” w Birmingham.

Karabinków systemu Giffard. — Repetjerek 6-cio strzałowych amerykańskich z fabryki Winchester Repeating Arms Co New-York, Strzelb iglicowych systemu Teschnera i Dreysego.

Strzelb „Diana” H. Pieper w Liège po cenach fabrycznych. — Patrony oryginalne angielskie z fabryki Eley Brothers Patrony piorunowe „Special” Teschnera i Dreysego. — Patrony niezawodne z szeroką kapsłą firmy „Société Française des Munitions w Paryżu dające się 6 razy zastosować. Cena od 85 ct. za 100 sztuk.

Wszelkie przybory myśliwskie, trąbki, laski, krzesła, torby na patrony, przybory do szermierki i podróży, wyroby gal. skórzan. śróć angielski, twardosrut w wszystkich numerach. — Najstynniejsze brzytwy szwajcarskie „Lecoultré”.

SKŁAD

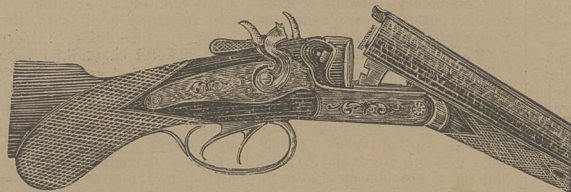
oryginalnych STUCCÓW amerykańskich i REWOLWERÓW

firmy „Colt Fire Arms Company Limited” Hartford.

Stucców „Express”

z fabryki

Hartley & Grahaw w Nowym Jorku.

Przewodnik Krakowski.

WAWEL.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny codziennie o godzinie 10 przed południem, w święta po sumie.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojskowej) bezpłatnie.

Kościół Panny Marii.

Wielki ołtarz (rzeźba Wita Stwosza), codziennie popołudniu za opłatą.

Wieża (wspaniały widok na miasto i okolice) codziennie bezpłatnie.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ul. św. Anny) od 9 do 1 dla czytających codziennie, dla zwiedzających we Czwartek, a w inne dnię za upoważnieniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny (w gmachu Biblioteki Jagiell. na dole), codziennie, wyjąwszy święta i ferie, bezpłatnie.

Muzeum techniczno-przemysłowe, (ulica Franciszkańska), codziennie od 10—1 i od 3—5. Wstęp 20 centów.

Biblioteka i zbiory Akademii Umiejętności. Posąg Kopernika z marmuru kararyjskiego, naturalnej wielkości, dłuta W. Gadamskiego (w gmachu Akademii ulica Sławkowska) codziennie od 11 do 1 bezpłatnie.

Wystawa nieustająca Towarz. Przej. Sztuk Pięknych (w Ryнку głównym w Sukiennicach) codziennie od 11 do 4 prócz Poniedziałku. Wstęp 30 ct., w Niedziele 15 cent.

Instytucje finansowe.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ w Krakowie. Biura tego Towarzystwa

mieszcza się w własnym gmachu przy ul. Kleparz Dz. VII Nr. 124, a mianowicie AJENCJA ZABEZPIECZEŃ OD OGNI A I GRADU w głównem wejściu na dole po lewej stronie, BIURA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE na dole druga brama

KASA OSZCZĘDNOŚCI, ulica Szpitalna, dom własny. Godziny urzędowania codziennie oprócz świąt od 9—1

PILJA BANKU HIPOTECZNEGO, Rynek główny, róg ulicy Szewskiej, dom hr. Wodziekich.

BANK GALICYJSKI, Rynek gł. Nr. 19. Godziny biurowe od 9 rano do 3 popołudniu prócz świąt i Niedziel.

TOWARZYSTWO KREDYTOWE REKODZIELNIKÓW I PRZEMYSŁOWCÓW w Krakowie, Rynek główny.

TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU w Krakowie. Biura mieszczą się w gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 u głównego wejścia na dole po prawej stronie.

Domy bankowe.

STANISŁAW FEINTUCH, rynek główny, Szara kamienica, ALBERT MENDELSBURG, Rynek Nr. 15.

Dentyści.

Wszech nauk lekarskich Dr. KAZIMIERZ SZYMKIEWICZ, ordynuje od 9 do 1 i od 3 do 5. Ekstrakcje przy użyciu środków niezczulających. Rynek l. 26.

K. GOEBEL, ulica Franciszkańska Nr. 10. Dr. med. Docent dentystry w Uniw. Jagiell. Od godziny 9 do 1 i od 3 do 5.

J. DEUZYSKI, al. Floryjańska Nr. 12 l. piętro. Od godziny wpół do 10 do 1 i od 2 do 5.

W. HREBENDA, ulica Szpitalna Nr. 17, (obok Kasy Oszczę-

dności). Doktorand med. Ordynuje codziennie od godziny 9 do 1 i od 2 do 5.

Dr. ANTONI KROKIEWICZ b. asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego, ordynuje w zakresie chorób wewnętrznych od 3 — 4 po południu

Apteki.

J. TRACZYŃSKI, apteka pod Koroną, Rynek, dom własny, naprzeciw wieży ratuszowej. Instrumenta chirurgiczne, bandaże i parfumerje

K. WISZNIEWSKI, apteka pod Gwiazdą, w Krakowie przy ulicy Floryjańskiej, poleca skład wód mineralnych zagranicznych i krajowych, również wyrobów lekarskich zagranicznych i krajowych, parfumerje francuskie oraz przyrządy gumowe i metalowe.

Kawiarnia.

JÓZEFA KIJAKA, Rynek główny, linja A—B dom Kirchmajerów.

Nowo urządzony ten zakład z parząką wykwintnością na sposób pierwszorzędných firm zagranicznych, zajmując całe pierwsze piętro. Kawa w najwyborniejszym gatunku bądź mokka bądź inna według życzenia. Herbata karawanowa wprost z Kazania sprowadzana. Doborowe ciasta. Czytelnia bogato zaopatrzona w pisma bądź krajowe, bądź zagraniczne.

Restauracye.

L. BOGUSIEWICZA, w hotelu Saskim przy ulicy Sławkowskiej. Kuchnia polska i francuzka. Wina wszelkie począwszy od prawdziwych szampańskich, aż do stołowych austryackich. Podejmując wszelkie zamówienia na zbiorowe śniadania obiady, kolacje itp. Sałę urządzono gustownie wynajmuje w wszelkie bale publiczne jako też i zabawy w ścisłym kółku urządzane.

Ceny żądaniem odpowiednie. Z powodu objęcia Restauracyi w Ogrodzie Strzeleckim w lokalu moim przy ul. Sławkowskiej dom W. Lenerta l. 6, I piętro, z dniem 1 maja wydawane zostają tylko obiady, śniadania zaś i kolacje w Ogrodzie Strzeleckim.

W ogrodzie polecam: mleko kwaśne i słodkie, kawę wyborną chleb wiejski z masłem

Wina oryginalne w doborowych gatunkach sprowadzone bezpośrednio. Piwo J. A. Synów. Wody mineralne. Bilard i kręgle.

JÓZEFA HORN.

Zakład stolarski.

ROMAN CHMURSKI (firma protokołowana) przeniesiony z ul. Smoleńca na ulicę św. Krzyża do własnego domu pod Nr. 7, wykonując wszelkie roboty fabryczne, kościelne, meblowe, oraz inkrustacje na sposób francuski i angielski, poleca się nadal łaskawym względem Sz. Podalaszki.

Magazyn mód.

oraz pracownia sukien i okryć damskich ALEKSANDRY ZAMOYSKIEJ, w Krakowie Rynek główny, Sukiennice Nr. 19, poleca znaczny wybór kapeluszy damskich przyjmując wszelkie zamówienia w zakres toalety damskiej wchodzące.

Centrale biuro wynajmu mieszkań

W. GRABOWSKIEGO w Krakowie, w Pałacu Nro 7 przy ulicy Wiślniej. Przyjmuje do wynajęcia mieszkania i wynajmuje takowe.

Koncesjonowany zakład pogrzebowy

A. SZAFRAŃSKI ul. Kopernika (Wesoła) Nr. 18, urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych rozmiarów i posiada skład wszelkich przyborów pogrzebowych.

Dalszy ciąg Przewodnika.

Zakład artystyczno-fotograficzny WACŁAWA NA WOJEWSKIEGO w Krakowie, w hotelu Europejskim, przy ulicy Lubież Nr. 5. Zakład urządzony podług wymagań tegezycznych, wykonuje fotografie we wszystkich formatach jako to: wizytowych, gabinetowych, buduarowych, markatowskich, rójal, minio, grupy zbiorowe i składane. Reprodukcje i zdjęcia z obrazków olejnych, rysunków, planów. — Fotografie emalowane, kolorowane olejno i t. d. Również zdjęcia zamieszczone wykonuje na żądanie. Polecająco wykonuje P. T. Publiczność nowy swój Zakład, dolożyłem wszelkich starań, aby zasłużyć sobie na łaskawe jej względy.

Składy obuwia.

ANTONI MARKIEWICZ, ulica Sławkowska Hotel Saski. Skład obuwia męskiego własnego wyrobu. Za trwałość i dobroć materiału ręczy. Obstalunki i reperacje wykonuje punktualnie. Ceny nader umiarkowane.

BRONISŁAW DOBRZAŃSKI w Krakowie, rynek główny l. 22, w domu W. p. art. Trauczyńskiego. Skład i pracownia obuwia męskiego i damskiego. Poleca Sz. Publiczności wielki wybór obuwia męskiego para od 3-50, damskiego od złr. 3. Wszelkie reperacje uskutecznia szybko i dokładnie.

Odlownia żelaza i metalów.

L. ZIELEŃSKI, w Krakowie, c. k. uprz. Fabryka narzędzi i maszyn rolniczych oraz wyrób narzędzi wiertniczych systemu kanadyjskiego.

Maszyny rolnicze.

J. B. PRÜWER, w Krakowie ulica Floryańska L. 32.

Skład maszyn rolniczych z pierwszorzędných fabryk zagranicznych.

Magazyny i handle.

F. LENERT, ul. Sławkowska „pod Gankiem” Cement portlandzki, gips i farby.

H. FRITSCH, Maly Rynek. Skład towarów kolonialnych, farb win w gierskich i zagranicznych, wódek, nafty amerykańskiej i krajowej. Główny skład herbaty, Cementu Portland i Gipsu.

ANDRZEJ SCHULZ w Krakowie, Rynek Nr. 32. Skład towarów noymburgskich i kolonialnych; wielki wybór paciorków i korali szklanych, guzików, jedwabiu, nici, bawełny innych potrzeb do szyćcia i haftu. Pizybory do robienia kwiatów. Liście papierowe i batystowe, Papiery kolorowe i Bibulki w najlepszych gatun-

kach. Igly, Nożyczki, Sezyryki, Noże i Brzytwy angielskie, Karty do gry. Wyroby tocarskie. Szczotki i Grzebienie. Papiery i Płótno introligator. kie. Wszelkie Przybory piśmienne i rysunkowe. Złoto do robót polichromicznych. Zamiejscowe obstalunki natychmiast załatwiam. Handel założony 1774 roku.

J. BAZES. Wielki skład angielskich, francuzkich, belgijskich i czeskich towarów szklanych, kryształowych, żyrandoli, lamp, akwaryl, złotych rybek i porcelany, przy ul. Grodzkiej Nr. 107 naprzeciw kościoła św. Piotra po najumiarkowańszych cenach fabrycznych.

JAN JANIGA, linia A-B, Rynek gl. l. 41. Handel towarów kolonialnych i Materiałów aptekarskich. Główny skład wód mineralnych krajowych i zagranicznych. Wielki wybór win węgierskich, tojańskich i zagranicznych. Prawdziwy Koniak, Rum Jamajka, Cuba, Arak Batavia, de Goa, Wódki krajowe i zagraniczne, Oliwa prowancka, dobory wybór Herbaty rossyjsko-chińskiej i Kawy, oraz Specjalitetów lekarskich po umiarkowanych cenach.

JULIUSZ GROSSE, Rynek główny, pałac Spiski. Magazyn Herbat i Win.

F. BRUNO HAHN (W. E. ANGLUS) Kraków, ulica Grodzka Nr. 2. Wielki wybór haftów przyb. w do haftowania, galanterii, perf mery, rzeźb, zabawek, sznurówek, poniczech, koronek, szlerek, weloników, dodatków do damskiej i męskiej krawieczyzny i towarów drobiazgowych. Główny skład nici maszynowych „Brook’ska”

J. KORAL, w Rynku gl. pod L. 13, magazyn bławatnych i wianicznych towarów, oraz płócien białizny stołowej, sztryngonów, dywanów, aksamitów lyońskich, poniczech saskich i innych tego rodzaju artykułów, pochodzących z najświetniejszych fabryk zagranicznych i krajowych. Długoletnia reputacja tegoż handlu powszechnie znana w Galicyi i Królestwie jest najpewniejszą gwarancją.

F. LENERT, ul. Sławkowska „pod Gankiem”. Hurtowny handel win i towarów kolonialnych. Herbata, arak, wódki porter, sery, smalec, słonina i t. p.

W. KRZYSZTOFOWICZ. Pierwszy główny skład fabryczny farb i materiałów w Krakowie, Rynek gl. linia A-B Nr. 87 poleca: Farby pokostowe, lakiery powozowe, farby cementowe i lapidowne, Masa woskowa. Największy skład tapet, cerat i t. p.

Cukiernie.

REMAN i HENDRICH, Sukiennice. Poleca Szan. Publiczności wyroby pierwszej jakości. Pokoje dla dam i osób niepalących, oraz osobne pokoje dla

palących, urządzone z komfortem na sposób zagraniczny. Doborowo czytelnia dzienników krajowych i zagranicznych.

Wielki wybór najwyborniejszych cukrów, czekoladek, owoców smarzonych, ciast itp. Lody o każdej porze roku. Likiery i wina, jakoteż chłodniki i napoje gorące.

ADAM ROSZKOWSKI. Rynek główny, róg ulicy Szewskiej. Cukiernia zaprowadzona na sposób warszawski z czytelnia zaopatrzoną w dzienniki. — Nad cukrnią na l. piętze pokoje urządzone umyślnie dla gry bilardowej. Usługa oddzielna. Właściciel poleca się względem Szanownej Publiczności.

WŁADYSEAWA SCHMIDTA cukiernia w Krakowie, ul. Szewska L. 27 poleca Szan. Publiczności cukry deserowe, Czekoladki własnego wyrobu, kawę mrożoną, magazan konserwy, i soki wszelkiego gatunku, lody, pacz, paszteciki, kawa, herbata i czekolada o każdej porze. Przyjmuje zamówienia w zakres cukierniczy wchodzące po cenach umiarkowanych. Cukiernia noja znajduję się w bardzo ładnym położeniu przy plantacyach wraz z werandą letnią oraz otworzoną bardzo gustownie urządzoną werandą zimową oszkloną.

E. Płaskowski, cukiernia poznawska (obok teatru) poleca: wybór ciast wszelkiego rodzaju, tudzież cukry, pomadki, kandyzowane owoce i t. p. cukiernicze wyroby. Codziennie świeże bakki do kawy.

Fabryki pierników.

L. CZYŃSKI w Jarosławiu Pierniki i sucharki z **FABRYKI JEGO** są do nabycia po cenie fabrycznej w Krakowie, w Sukiennicach pod l. 23 (naprzeciw ulicy Szewskiej). Przez Jęgo C. K. M. Cesarza Franciszka Józefa i przez J. C. W. Arcyksięcia Karola Ludwika z uznaniem przyjęte, na 6-iu wystawach krajowych i zagranicznych nagrodami odsezczęólnione, odznaczające się niedorównanym smakiem.

Hotele.

DREZDEŃSKI ZIEMBIŃSKIEGO, Rynek główny i róg ulicy Floryańskiej. Restauracya z polską kuchnią.

EUROPEJSKI ŁAPIŃSKIEGO przy dworcu kolejowym obok stacyi kolei konnej. Nowo zbudowany z wygodnym i gustownym urządzeniem. Restauracya w miejscu z wyborną kuchnią.

Magazyny ubiorów męskich.

ANDRZEJ BERNACKI, ulica Sławkowska 233. Ubory gotowe, przyjmujące zamówienia. Ręczy za trwałość i dobroć tak materyałów jakoteż roboty. Wypożyczam kostiumy męskie i damskie na bale, kuligi i t. d.

JÓZEFA BORZEŃKIEGO pracownia ubiorów męskich egzyst od r. 1873 przy ul. Jagiellońskiej Nr. 6. (l. piętze), poleca na sezon letni najwykwintniejsze ubiory dla Panów wykonane szybko i z własnych, jak i powierzonych materyałów. Sądze, że dla góletnia i uczciwa działalność dostateczną jest reklamacyą, a zatem liczę na łaskawe względy

Główny skład węgla.

JULIUSZ PRZEWORSKI, przy ulicy Pawiej pod L. 12, 14 i 16

Wyroby masarskie.

STANISŁAW ARMÓŁOWICZ ulica Grodzka l. 92. Skład wedlin i delicatkwów swojskich.

Litografie.

A. PRUSZYŃSKI, ul. Szewska. Pośreduje się wszelkich robót litograficznych.

Brązownictwo.

JAN GREGORCZYK brązownik, przy ul. Floryańskiej Nr. 24 (pod „Trzema dzwonami”) w Krakowie, odznaczony medalem c. k. Ministerstwa Handlu na Wystawie wszelkie roboty kościelne i galanteryjne, z brązu, chińskiego srebra i innych metali. Złoci i srebrzy w ogniu, niklinje i bronzuje. Odełwa wszelkie przedmioty z czystego brązu, srebra, pakfonu i cyzylerje takowe.

Wszelkie reperacje i odnawiania wykonywa starannie w jak najkrótszym czasie i po cenach nader przystępnych. Zamiejscowe obstalunki uskutecznia natychmiast odwrotną pocztą

PIOTR SEIP brązownik przy ulicy Floryańskiej L. 35 w Krakowie, odznaczony na Wystawie krajowej 1887 r. medalem c. k. Ministerstwa handlu, wyrabia wszelkie roboty kościelne, galanteryjne z brązu, chińskiego srebra i innych metali; zarazem odełwa: brązu, cynku, srebra itp. plaskorzeźby, figury z danych modeli rysunków lub fotografii i wykonywa takowe styłowo i z starannym wykończeniem. Złocenie, srebrzenie i t. d. w ogniu lub galwanicznie, wykonywa się w jak najkrótszym czasie. — Zamiejscowe obstalunki uskutecznia się odwrotną pocztą.

Pracownia rzeźbiarska.

KAZIMIERZ WAKULSKI rzeźbiarz otworzył swą pracownię przy ulicy Szewskiej l. 8, w Krakowie. Wykonuya roboty kościelne, a mianowicie: ołtarze, ambony i wszelkie sprzęty kościelne, rzeźby do mebli, dekoracye salonowe, drzewne i gipsowe. Obstalunki załatwa w jak najkrótszym czasie, po cenach umiarkowanych. Poleca się łaskawym względem Przew. Duchowienstwa i Szan. P. T. Publiczności.

Handel żelaza LUDWIK HALSKI w Krakowie,

poleca **piece i kuchnie żelazne**, trywym wszelkich systemów. Cennik na żądanie franko.

J. BARBEROWSKI w Krakowie, Maly Rynek Nr. 2, poleca handel hurtowny i ogzedolowy różnego rodzaju win, likierów, rosolisów, rumów krajowych i zagranicznych, spirytusów, koniaku francuskiego, porturu angielskiego, piwo Beck i wywoziane na butelki i miare. Handel hurtowny i częściowy różnego rodzaju towarów kornacznych, Herbaty chińskiej, jakoteż karawanowej rossyjskiej i oliwy prawdziwej niemieckiej. Główny skład: Swoje strasynowych, kościelnych i stowych Apollo, Farby, lakierów, pokostów, wyrobów szcztokarskich, cementu portlandzkiego i gipsu, polityny, oleju litanego, smarowidła i oliwy do wozów i maszyn. Główny skład **DRÓŻDZY**. — Obstalunki zamiejscowe uskutecznia się odwrotnie.

»USQUE AD FINEM.«

Narodowa epopea polska.

Z ust Przewodimira Lecha wyciął Zenon Młot.

(CIĄG DALSZY).

Szeroko Wisły wstęga wije się wciąż dalej,
I wspomnienia przeszłości niesie na swej fali,
Całuje Krakowego zamku stopy stare,
I wspomina, że tutaj przyjęła ofiarę
Daną czyste miłości Ojczyzny.

Dziewica

Królewska, pięknej duszy i cudnego lica,
Dla kochanej swej ziemi wolności i szczęścia,
Odrzuciła precz od siebie biały liść zamęczenia,
Z życiem, z objęciem się ziemskiej wyrwy miłości
Wielkiego ojca córa i wielkiej przyszłości.
Tu, w tem miejscu ją Wisła przyjęła w swe łono,
Widzicie, jaką falą burzy się spienioną,
Jako szemrze, gdy zmrok już kryje zamku wieże,
To za Wandę wieczorne odmawia pacierze!

Oj nie zginię jej imię nigdy — i na wieki,
Chyba kropla ostatnia wypłynię z tej rzeki,
Chyba, że serca wasze zardzewieją plesnią,
I ojezstą się krzepić nie będziecie pieśnią.
Mogła jej zielona — ojców naszych dzieło,
Stoi jeszcze, choć wieków już wiele przemknęło,
Choć czasu dłoń żelazna pociski i groty
Wbijala w pierś narodu, choć wróg tłumiał loty
Ducha naszej przeszłości, z serc nam nie wymazał
Pamięci dzieł, przy których Bóg nam czuwać kazał.
Dziś słyszę, jak o Wandzie pieśń płynie rozgłośnie,
Co Niemcem pogardziła, bo był wrogiem kraju.
I błogo mi tak w duszy — i serce mi rośnie,
I jestem, jako dusza, co ma wniść do raju.
Niech wiedzą wszyscy Niemcy, wszystkie Ry-

tygieri,

Że w piersi się Polaka pali ogień szczyry
Miłości swej Ojczyzny — i by ją móż wspierać
Gotów wyrzec się szczęścia, gotów i umierać!
Tak i w chwilach przeszłości to plenię krzyżackie,
Zatknięwszy na swych mieczach godło świętokradzkie
Krzyża — dla Polski niosło zgubę i zniszczenie...
Lecz Bóg pyszne ich głowy dał w upokorzenie,
I gdy krajem podstępem wydartym zawładnił,
Jak Rytygier na ostrza własnych mieczów padli.
Dla Niemców nikczemnikiem nie podły, lecz słaby,
Znamy dobrze los braci z nad Sali i Łaby,
I pomni krzywdy wiecznej — nie ufamy zdrącom
A winy... Bóg odpuści naszym winowajcom!
Znów smutek, znów kir w mieście, — znów za

[tronu władzą

Wojewody się waśnią i wojny prowadzą,
I niszczą kraj trapiiony Węgrów napadami —
Lecz Bóg jeszcze zmiłował się wtedy nad nami:
I znalazł się mąż jeden z doświadczenia znany,
Bo wiele krajów schodził — był między Germany
I Duńczyki — i w Węgrzech lat kilka przesiadział,
Znał dobrze nieprzyjaciół — jak wojować wiedział.
Kazał więc na wyniosłej górze zatknąć tyki,
Na nich helmy i tarcze rozwiesił bluszczące —
A gdy raniłem je słońce oślniło wchodzące,
Zagrał w trąby, wznosił z hucfem wojenne okrzyki,
I na obóz węgierski uderzył z nienacka:
Wrogi myśląc, że z tyłu i z przodu zasadzka,
Ani boju nie wiedli — rychło broń złożyli,
A Przemysław się chwałą okrył od tej chwili,
I wziął berło w swe ręce — jako Leszek czwarty.
A o czynie zwyciężskim piszą dziejów karty.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Bajki... prześwietny sędzie!..

1.

Pan Dr. Stanisław Tomkowicz, gorliwy
uczeń szkoły historycznej krakowskiej, na-
pisał cenne, wartościowe i pomnikowe dzie-
ło treści archeologicznej, mające stanowić
epokę w sposobie badania. W konkluzji do-
robił od słów Kordjana:

„Niech słowo „Ojczyzna“
„Zmaleje dźwiękiem do trzech liter cara!“
następujące rymy:

„By się na ranie utworzyła blizna,
„O to gromada stańczyków się stara!..“

2.

Po przeczytaniu trzeciego zeszytu „Obro-
ny spotwarzonego narodu“ dom handlowy
pod firmą: Bobrzyński, Spasowicz, Tarno-
wski i Spółka“ zwrócił się do autora pana
Stefana Buszczyńskiego z oświadczeniem,
popartem słowami „jej bohu“, że na prze-
słotki narodu polskiego plwać nie będzie,
a działać chce nadal jedynie w duchu pol-
skim. Jednocześnie poprosiła spółka o przy-
stanie jej „gratis“ paru egzemplarzy powyż-
szego dzieła, w celu rozpowszechnienia po-
między akcjonariuszami, aby ich przygoto-
wać na jeneralną... klapę...

3.

Profesorowie uniwersytetu mając na uwa-
dze przedewszystkiem dobro akademików
postanowili nadal nie przyjmować manda-
tów poselskich, ponieważ im to trochę
przeszkadza w wykładach.

KOŁOMYJKA.

VIII.

A znajesz ty pane brate
Te Bohorodczany?
Tam rusyni nie zaczepiaj —
Bo wetyki Paany.

Tam Zakliński Mater Bożu
Produ buł żydowy —
Mater Boża nie potrzebna,
Mołym sia carowy.

Car batiuszka, rusinom dast —
Czo ho im potrzebno;
Ja choć znaju, to ne skażu,
Bo mi duże wstydna.

Pan Szeliński, nasz marszałek
Tak robi jak może —
Nie potrafiąc rusinami,
Więc niemcami orze.

Że sekretarz spłatał figla —
Co on temu winien?
Ba! marszałek sekretarza —
Doglądać powinien!

A że stało się paskudztwo —
Co komu do tego?
Powiat na to, żeby płacił —
No... i co w tém złego?

A. Bar.

KOŁOMYJKA.

IX.

A w Tłumaczu — po kołaczu
Ksiądz Sawa rozdaje,
Trudna sprawa — bo ksiądz dawa
Szezo mają — to daje.

Oj, ksiądz Sawa, to marszałek
To marszałek rzadki,
Dba o powiat, dba o naród —
I mniejsze podatki.

Takich posłów i marszałków
Niestety, dziś mało,
Gdyby więcej takich było
Lepiej by się działo.

A brat co się tylko dało
Robił dla Tłumacza,
Ale w gminie to się zdarza, —
Że ktoś palec macza.

Takie dobra wzięli niemcy,
I tam gospodarza —
Lecz się zdarza, że czasami
Palec sobie sparzą.

Poparzyli sobie palce
I teraz dmuchają,
Te fabryki dla tych dobre,
Co pieniądze mają.

A. Bar.

Potwarze.

Szanowny Redaktorze „Djabła“. Znając
Twoją bezstronność, pewny jestem, iż nie
odmówisz mi miejsca na umieszczenie mo-
jego wyjaśnienia, aby wyprowadzić z błę-
du publicznosc, przedstawiając rzecz w jej
właściwym świetle.

Genjalny p. Stanisław Tomkowicz, je-
den z redaktorów znakomitego, sławnego
na cały świat „Czasu“, podając się na kan-
dydata do Rady Państwa, mową swoją,
w zgromadzeniu przedwyborczem, obudził
śmiech powszechny. Zaczął od tego: „Je-
stem dobrze urodzony“. Więc wszyscy w
śmiech! Ależ on miał najzupełniejszą szlu-
sność. O fakcie jego dobrego urodzenia
mogą poświadczyć: matka genjalnego pana
Tomkowicza, zarówno jak „patentowana“
osoba, która przy tem była. Każdy widzi,
iż to zdrowy, piękny człek i silnie zbudow-
wany! Jest nadzieja, iż kiedyś będzie emu-
lować z panem Pawłem Popielem, który
także głosił **urbi et orbi**, że jest **bene-
natus**. — Z czasem otrzyma... godność
honorowego obywatela miasta Krakowa
gdy jeszcze wystąpi z podobnym „Listem
otwartym“ jak p. Popiel, którego uwiel-
biają za to poczciwi nasi „konserwatyści“,
że podzielał uczucia Murawjewa, tego (wed-
ług poczciwych naszych „konserwatywistów“)
prawdziwego miłośnika „porządku“.

Dalej wyjaśnił p. Tomkowicz, iż dla
tego nas uszczęśliwił szczęśliwym przyjęciem
na świat, ażeby tym zaszczytem podnieść
Kraków. I w tem miał słuszność. Albowiem

ojczyzna jego nie była jakaś tam Polska, lecz stolica Piastów i Jagiełłów. To jest **engeres Vaterland**. Powiedział, że „nie ma żadnych zasług”, ale dla tego właśnie podaje się na delegowanego do Rady Państwa. Czyż to jest logicznem? Czyż nie zasługuje, aby mu powierzono kilka lub kilkanaście urzędów, a w tej liczbie katedrę profesora logiki?

Wyznał, iż nauki czerpał w niemieckich uniwersytetach. Dał tego dowody. Dziś, po jego mowie łatwo przekonać się: jaka to mądrość płynie do nas od Niemców. Czegóż tu było śmiać się na całe gardło?

Mówią, że pewien miłośnik takiej logiki a specjalny znawca w dziedzinie estetyki, oburzony powszechnym śmiechem, zawołał: „Za drzwi tych, którzy hałasują! Bardzo sprawiedliwie! Czyż mógł on być obojętnym na widok tak tragiczny, że publiczność łez nie wylewała, po tem śmiałem wyznaniu wiary reprezentanta „konserwatystów“?

Niektórzy wyborcy, mianowicie księża, zapewniali, iż „mają nakaz z góry“ głosowania za panem Tomkowiczem. Inni twierdzą, że hrabia **Awu** przybył do jednego z prezesów Trybunału, żądając, aby nakazał urzędnikom swoim głosowanie za rektorem „Czasu“, na co oczywiście prezes się nie zgodził. Ale to wszystko, co wyborcy prawią, jest wymysłem, potwarzą! Czyż można przypuścić, aby dygnitarze i ludzie należący do tak zacnego stronnictwa jak stronnictwo stańczyków, mogli być zdolni do użycia tak nizekzennych środków?

Później szlachetni obrońcy „porządku“ kazali rozlepić plakaty, wyrażając się, że sąle zamieniono „w karezmę“. Czyż nie mieli słuszności? Nie lepiej było zamienić sąle obrad w **castrum doloris**, w żałobną kaplicę i spiewać **Requiem aeternam** w tem gasnącem już gronie pocziwych „konserwatystów“ naszych?

Nie skończyło się na wyżej wymienionych oszczerstwach. Powiadają, że stronnicy „Czasu“ i przyjaciele doskonale urodzonego p. Tomkowicza założyli koło Magistratu, w pewnym sklepiku, biuro, gdzie rozdawano po guldenie, po dwa albo po pięć guldenów (stosownie do gorszego lub lepszego chałatu), wyborcom z Kazimierza bilety na p. Tomkowicza, któremi Żydzi handlowali. Gdyby to było prawdą, że dają się przekupić współobywatele nasi moższozego wyznania, toby ich przecież wypędzono nietylko z Kazimierza i z Krakowa, ale z całej Galicji, wraz ze wszystkimi adherentami i agentami Hirscha. A już nie mówię o tem, że do tak haniebnej czynności jak przekupywanie i łapanie głosów, nie mogli zniżać się prawowierni chrześcijanie, katolicy, czyli stronnictwo stańczyków, które jest strażnicą sumienia narodowego, puklerzem kościoła i Watykanu. Gdyby tak było, Kraków zapadłby się jak Sodoma i Gomora. A jednak stoi cały.

Na tem jeszcze nie dosyć! Chodzą pogłoski, iż reprezentanci władzy rządowej

protegowali jawnie i skrycie p. Tomkowicza, a grozili nieładną jego przeciwnikom. Czyż to jest podobnem do prawdy? Czyż można temu wierzyć? Wszakże to byłoby naruszeniem najwyższej zatwierdzonej konstytucji! Wszakże to byłoby zdeptaniem zabezpieczonych nam praw naszych! Któż z ludzi rozsądnych może przypuścić, aby się działy podobne, dzikie bezprawia?

Stało się! Obrano p. Augusta Sokółskiego ogromną większością głosów. Wiemy tylko, niestety, iż zwyciężyło stronnictwo warchołów, krzykaczy, rebelantów, obcokrajowców, napływowych elementów, demagogów, heretyków, bezbożników, bezwyznaniowców, masonów, rewolucjonistów, destruktorów. Cieszymy się nadzieją, że przynajmniej ich młodszych braci i ich synów doprowadzi do porządku pan Bobrzyński, który stoi na czele galicyjskiej oświaty.

Z uszanowaniem
Spokojny spektator.

Jesienią... głuchą jesienią!...

I.

Jesienią... głuchą jesienią
W kraj ciepły pomkły ptaszęta,
Wraz z wiosny świeżej zielenią
Wabi ich karmu przynęta.

I ja, jak ptaszek wędrowny
Pod obce lecę dziś nieba,
Ból przez ciepły gniecie gwałtowny,
Bo i ja lecę dla chleba.

II.

W jesieni, głuchej jesieni
Niebo się chmurzy i chmurzy,
I słońce skąpi promieni
I deszczycz deszczem się wróży.

I moje serce jak wieko
Przyniotły myśli złosne,
Bo chociaż lecę daleko,
Niewiem, czy wrócę na wiosnę.

III.

Przemina mrozy i lody,
Gdy wiosna niebo rozchmurzy
I ptaszki wrócą w zawody
Z dalekiej swojej podróży.

Choć tu tysiące ich spieszy,
Któż straszną cyfrę odgadnie
Ile z wesołej tej rzeszy
W podróży ciężkiej przepadnie?

IV.

Jesienią, głuchą jesienią,
Światami, jadę światami,
Chociaż daleki przestrzenia,
Sercem... ja będę tu z wami.

I jeszcze w chwili odlotu
Łabędzią pieśnią wam nucę,
Och! życzeć wy mnie powrotu,
Chociaż ja... niewiem... czy wrócę!!
Em. Nelin Goroz.

WYSEDEŁ Z DRUKU

Tom III. w dwóch częściach dzieła p. t.

Obrona spotwarzzonego narodu.

TREŚĆ.

Następstwa zasad historycznej szkoły krakowskiej.

Słowo wstępne. — Głos wołającego na puszczy. — Akademia umiejętności i polityczne stronnictwo krakowskie. — Nieuleczalni. — Listy Kraszewskiego i Teki Nieczuja. Niektóre przestrogi wynikające z głosów opinii publicznej. — Namiętności rozdżone przez historyczną Szkołę krakowską. — Owoce historycznej Szkoły krakowskiej. — Czasopismo wydawane przez młodzież. — Elementarne książki. — Rozszerzanie ciemnoty pod pozorem religii. — Mowa posła o oświacie ludowej. — Sprawa rusińska. — Codzienny rozbiór Polski. Sąd cudzoziemca o historycznej Szkole krakowskiej. — Tak zwany „panslawizm“. — Mowa w Sejmie o rodzinie. — Zwiększone niewolnictwo w carstwie moskiewskiem. — Przelotny rzut oka na Europę i na Polskę. Rozstrój umysłowy — Anarelija w Krytyce. Socjalizm w Polsce. — Pozytywizm. — Słowiańska sprawa i Akademia umiejętności w Krakowie. — Terroryzm.

Obraz Krakowa przed 40 laty.

Sejm czteroletni księdza Kalinki i t. d.

krytycznie ocenit

STEFAN BUSZCZYŃSKI.

Do nabycia w księgarni Gebethnera i Spółki tudzież w drukarni związkowej w Krakowie.

Cena 4 zlr.

MASSAGE.

Dr. Michał Kaufmann

leczy jak dawniej: choroby **stawów, mięśni i nerwów** (nerwobole, kurcze, porażenia, hysteryę), jakoteż atonię kiszec, i otłość z pomocną mięsienią (**Massage**), według metody Mezgera w Amsterdamie.

Przyjmuje od godziny 2ej do 4ej po południu w domu Wgo Kaczmarńskiego przy ul. Grodzkiej pod L. 32.

Dr. S. Skobel

SPECJALISTA CHOROÓB SKÓRNYCH I SYFILISTYCZNYCH

mieszka obecnie

w Rynku głównym, Nr. 23, II piętro,

gdzie księgarnia Gebethnera i Sp.

ordynuje jak dawniej od godz. 2 do 5 po południu.

Porebski & Zimler

(dawniej Józef Ktedel)

w Krakowie, Rynek gł. 1. 8,

polecają:

SKŁAD TOWARÓW DROBIAZGOWYCH
dla domowego użytku,
PRZYBORÓW do KRAWIECZYŹNY

Robót ręcznych

oraz materiałów różnego rodzaju
do robót sztydkowych, drutowych,
do haftu itd.

Wybór przyborów i materii kościelnych.
Pracownia szat kościelnych.

SKŁAD HERBATY.

Bawełny: saskie, lipskie i harlandzkie.

NICI

do maszynowego szycia z angielskich
fabryk.

Towary galanteryjne, skórzane
i na drzewie rzeźbione.

JAN DROZDOWSKI

w Krakowie, ul. Floryańska Nr. 18.

FABRYKA FORTEPIANÓW

ORAZ SKŁAD I WPOŻYCZALNIA

fortepianów, pianin i fisharmonii

nowych i używanych.

Uwzględniając brak zdrowej, smacznej a za-
razem przystępnej dla liczonej inteligencji jado-
dajni, otwartą została przed 2 laty

przy ulicy Floryańskiej 1. 15, I. piętro

(nad apteką Wgo K. Wieszniowskiego)

KUCHNIA LITEWSKA

w której śniadania, obiady i kolacje przyrządza
się sposobem domowym, wszystkie potrawy i
tylko na świeżym maśle

Obiad z 2 potraw 27 ct., miesięcznie zlr. 7-50
" 3 " 37 " " 10-
" 4 " 47 " " 12-

KOLACJA:

Beufsteak . . . . . 30 ct.
Koflet . . . . . 20 "
Roźbratel . . . . . 25 "

Obiad od wpół do 12 do 6 — kolacja do 10.

Kuchnia ta, prowadzona sumiennie i wzorowo
zyskała szeroki rozgłos.

ZARZĄD.

ZAKŁAD POWROŹNICZY APOLINARNO WELCZOWSKIEGO

który w tym zawodzie pracuje od 1845 r.

w Ryнку, w domu Wgo Czynciela, obok kościoła św. Barbary.

Skład mój powrozów różnego gatunku, od wszelkiego użytku,
zrobionych z najlepszych konopi i jak najdokładniej tak, że takich nie
dostanie u żadnego powroźnika — za co ręczę. Oprócz tychże wyrabiam
taśmy na popregi do siodeł i na uźdźwienie w na piękniejszych kolorach
i w dobrych gatunkach; parciane pasy do maszyn, które się ciągną.
Wszystkie te wyroby sprzedaję po cenach sumiennych, możli-
wie niskich, przypominam jednak zasadę; że co tanio to drogo,
a co drogo to tanio.

Liny wszelkiego rodzaju, różnej grubości i długości, każda lina
jest obliczona co do siły ile cetnarów znieśie. — Co do trwałości moich
lin mogą dać świadectwo Wielm. PP. Inżynierowie i Budowniczoowie.

Polecając się nadal łaskawym względem P. T. Publiczności, po-
zostaję z szacunkiem

4-16

APOLINARNO WELCZOWSKI.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca Aleksander Stomski.

TANIEJ NIŻ W WIEDNIU!

NAJTAŃSZA SPRZEDAŻ, WYNAJEM I ZAMIANA

Fortepianów

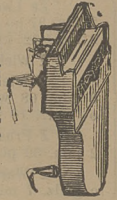
JANA KORDECKIEGO

w Krakowie, ul. św. Anny L. 3.

poleca Szanownej P. T. Publiczności zawsze
świeży wybór używanych i nowych instrumentów
z pierwszorzędnych fabryk Sawejghotera, Hof-
bauera, Pokornego i wielu innych, które po naj-
tańszych cenach sprzedaje.

Przy odpowiedniej gwarancji Zakład daje
każdemu na raty.

Obecnie *krótkie fortepiany* za złr. 60, 80
i 1-50 złr.

MAGAZYN

AU BON MARCHÉ FILIPA EILE

W KRAKOWIE,

przy ulicy Grodzkiej pod L. 6,

ma zaszczyt polecić Szan. Publiczności

POWIĘKSZONY MAGAZYN NOWOŚCI

zaopatrzonej

w albumy pluszowe i skórkowe we wszelkich rozmiarach i gatunkach, tudzież wyroby z brązu, majoliki, skóry, necessary, pugilaresy, pamiątniki, teczki, jakoteż mydła, perfumy angielskie i francuskie, biżuterie, laski, parasole, krawaty, bieliznę męską, rekawiczki, torby podróżne, pledy, wachlarze, nado prawdziwe francuskie **gilzy do papierosów** firmy Cawley & Henry i różne inne nowości

po cenach nader umiarkowanych.

NOWY ZAKŁAD ART. FOTOGRAFICZNY

Juliusza Miena i Sebalda

ulica Sławkowska Nr. 31

wykonuje wszelki rodzaj fotografii podług najnowszych zasad 2-16 nauki i dobrego smaku. — Ceny przystępne.

Tomasz Szewczyk, majster ślusarski

w Dębniakach (przy Krakowie) L. 74,

otworzył Filię swojej Pracowni ślusarskiej

2 w Krakowie, Rynek gł. 1. 17, (dom przechodni),

gdzie wykonuje wszelkie roboty w zakresie ślusarstwa wchodzące.

Druk W. Korneckiego w Krakowie.